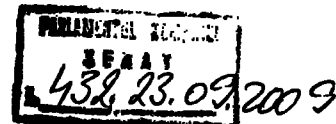
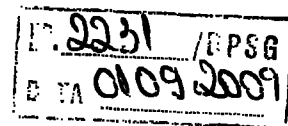

GVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la propunerea legislativă intitulată „*Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 315/2004 privind dezvoltarea regională în România cu modificările și completările ulterioare*”, inițiată de 31 parlamentari - UDMR (Bp. 284/2009).

I. Principalele reglementări

Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare modificarea și completarea *Legii nr. 315/2004 privind dezvoltarea regională în România, cu modificările și completările ulterioare*, în scopul constituirii pe teritoriul României a 16 regiuni de dezvoltare și 5 macroregiuni de dezvoltare (în prezent sunt constituite 8 regiuni de dezvoltare).

II. Observații

1. În *Expunerea de motive* a prezentei propuneri legislative, inițiatorii nu argumentează necesitatea desființării actualelor 8 regiuni de dezvoltare și înlocuirii lor cu alte 16 regiuni, nici motivul alegerii noilor județe drept regiuni de dezvoltare. Precizăm că actualele 8 regiuni de dezvoltare sunt utilizate, de peste zece ani, drept cadru de elaborare, implementare și evaluare a politicilor de dezvoltare regională, precum și de culegere a datelor statistice specifice, în conformitate cu reglementările europene.

Actualele regiuni de dezvoltare s-au constituit în urma unui laborios proces de fundamentare care a avut în vedere ierarhizarea județelor în funcție de o serie de indicii sectorali și globali, pe criteriul complementarității resurselor, precum și al asocierii dintre județe.

2. Politicile comune ale statelor membre ale Uniunii Europene, elaborate și adoptate de către instituțiile comunitare, cu aplicabilitate pe întreg teritoriul Uniunii, răspund unui principiu fundamental al construcției europene, acela al solidarității și coeziunii.

Ca dimensiune a politicii de coeziune (*cohesion policy*), obiectivul politicii regionale europene este de a concretiza solidaritatea Uniunii prin coeziunea economică și socială, reducând discrepanța dintre nivelurile de dezvoltare ale diverselor regiuni. De asemenea, în prezent, la nivel comunitar a început să fie ridicată și problema *coeziunii teritoriale*, în sensul dezvoltării echilibrate coerente și armonioase a teritoriului, sub aspectul activităților economice, sociale, al dotărilor, al accesibilității și al calității mediului, al existenței unor condiții de viață și de muncă echitabile pentru toți cetățenii, indiferent de locul în care se află, prin punerea în valoare a specificității fiecărei categorii de teritoriu, contribuind astfel la realizare unei Europe prospere, durabile din punct de vedere economic, social și ecologic.

Politica de coeziune și politica regională a Uniunii Europene se aplică doar statelor membre UE și se bazează pe solidaritatea financiară între acestea, astfel încât regiunile mai puțin prospere și grupurile sociale defavorizate să primească fonduri comunitare care, adăugate resurselor proprii, să le permită dezvoltarea de proiecte, contribuind la creșterea economică și recuperarea decalajelor dintre regiuni.

Fondurile structurale finanțează programe multi-aniuale, pe baza unor strategii de dezvoltare realizate în parteneriat cu regiunile, statele membre UE și Comisia Europeană, ținând cont de liniile directoare trasate de către Comisie pentru întreaga Uniune. Responsabilitatea principală pentru managementul acestor fonduri și pentru proiecte revine autorităților naționale și regionale.

În ceea ce privește afirmația din *Expunerea de motive*, în sensul că instrumentele politicii de coeziune și ale politicii regionale trebuie coordonate cu instrumentele politicii de dezvoltare rurală, menționăm faptul că nu este posibilă o asemenea coordonare, din următoarele considerente:

- fondul de coeziune, ca instrument utilizat în cadrul politicii de coeziune, nu se adresează sectorului agricol și dezvoltării rurale, ci doar rețelelor europene de transport și mediului, și, în subsidiar, domeniului

energetic, atâta vreme cât proiectele finanțate prezintă avantaje clare pentru mediu;

- regulile de programare, de gestionare și de control diferă pentru Fondul de coeziune față de cele pentru Fondul European pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală, care finanțează sectorul dezvoltare rurală.

3. Clasificarea actuală a teritoriului României, pe opt regiuni, este realizată în conformitate cu negocierile de aderare la *Capitolul 21 - „Politica regională și gestionarea instrumentelor structurale”*, negocieri care au fost finalizate pe baza cerinței ferme a Uniunii Europene și a angajamentului asumat de partea română, în vederea menținerii actualei configurații a împărțirii teritoriale interne până în anul 2013.

Astfel, în Documentul Complementar de Poziție la *Capitolul 21 - „Politica regională și coordonarea instrumentelor structurale”*, capitol închis în cadrul conferinței de aderare din data de 23 septembrie 2004, România s-a angajat „să mențină actuala clasificare NUTS în perioada de programare 2007-2013”. De asemenea, „pentru a asigura stabilitatea clasificării NUTS, *Legea nr. 315/2004 privind dezvoltarea regională în România oficializează compoziția regiunilor NUTS II prin precizarea județelor care compun regiunile”*.

Prin modificarea la această dată a organizării regiunilor de dezvoltare vor fi create probleme semnificative în implementarea Programului Operațional Regional 2007-2013, al cărui buget este repartizat pe regiunile de dezvoltare instituite conform *Legii nr. 315/2004*.

Pe parcursul pregătirii pentru aderare, EUROSTAT (Oficiul de Statistică al Uniunii Europene) a purtat discuții detaliate cu Bulgaria și România în vederea alinierii regiunilor statistice din aceste țări la prevederile *Regulamentului (CE) nr. 1059/2003 privind instituirea unui nomenclator comun al unităților teritoriale de statistică (NUTS)*, prin care a fost oferit un cadru juridic nomenclatorului regional comun utilizat până în momentul adoptării acestui document. În cazul României, autoritățile comunitare implicate în implementarea, în cursul perioadei de pre-aderare, a programelor de dezvoltare regională, s-au opus oricărei revizuirii privind unitățile statistice imediat după aderare, pentru a se asigura, astfel, statistici regionale comparabile, care să acopere perioade pre și post-aderare.

Mai mult, în anul 2006, actuala configurație a regiunilor de dezvoltare din România a fost agreată între autoritățile naționale și EUROSTAT, considerându-se că ea corespunde, din punct de vedere statistic, criteriilor *Regulamentului NUTS*.

Referitor la așa-numitele regiuni administrative NUTS-2 de mărime mijlocie ale unui stat membru, identificate de EUROSTAT ca având un set de parametri comun, ele reprezintă fundamentul sistemului pentru finanțarea coeziunii, fiind totodată și unitatea de analiză a politicii de coeziune, respectiv regionale.

Pornind de la această premisă, actuala organizare teritorială a României în unități statistice de nivelul 2 (corespunzătoare celor opt regiuni de dezvoltare regională) a constituit punctul de pornire al întregii arhitecturi instituționale de formulare și implementare, la nivel regional, a politicii de coeziune economică și socială. Pe această bază s-au dezvoltat și consolidat toate structurile și mecanismele specifice administrării descentralizate a fondurilor comunitare.

În acest sens, s-au constituit consiliile pentru dezvoltare regională, agențiile pentru dezvoltare regională, comitetele regionale de evaluare strategică și corelare, cu atribuții complexe, reglementate de Legea nr. 315/2004 și de *Hotărârea Guvernului nr. 764/2007 pentru aprobarea constituirii comitetelor regionale de evaluare strategică și corelare și a Regulamentului – cadru de organizare și funcționare a acestora.*

Totodată, unele instituții guvernamentale și-au creat deja unități teritoriale funcționale pe structura celor 8 regiuni existente, potrivit prevederilor *Legii nr. 315/2004*. Astfel, Institutul Național de Statistică are în subordine 8 direcții regionale de statistică, organizate în regiunile de dezvoltare, Inspectoratul de Stat în Construcții are organizate 8 inspectorate teritoriale în construcții constituite pe structura regiunilor de dezvoltare.

4. În cuprinsul *Comunicării COM (2007)287*, se subliniază intenția de a menține stabilitatea nomenclatorului NUTS. În anumite domenii ale statisticilor regionale, orice schimbare a nomenclatorului NUTS creează probleme semnificative pentru menținerea și recalcularea datelor statistice. Din această cauză, Comisia Europeană a abordat restrictiv propunerile de schimbare a regiunilor NUTS, schimbările nomenclatorului fiind limitate la o frecvență de trei ani maximum. O excepție de la această limită este permisă doar în cazul unei reorganizări administrative complete într-un stat membru.

Prin urmare, abordarea comunitară fundamentală este de a menține nomenclatorul NUTS stabil, pe cât posibil, în vederea evitării de întreruperi ale seriilor cronologice de statistică.

Potrivit Comisiei Europene, în ceea ce privește următoarea evaluare a regulamentului comunitar, cu posibilitatea de revizuire, se preconizează ca aceasta să aibă loc în anul 2009. În acest scop, Comisia va solicita

fiecărui stat membru un răspuns specific, urmând ca acesta să indice clar cazul în care intenționează sau nu să procedeze la revizuirea nomenclatorului. Până în prezent, la nivelul autorităților române competente, nu a fost primită o asemenea solicitare.

5. Așa cum s-a menționat, actuala configurație a regiunilor de dezvoltare reprezintă punctul central pentru întregul cadru instituțional în ceea ce privește atragerea și administrarea fondurilor comunitare.

Precizăm că utilizarea fondurilor europene reprezintă un obiectiv național prioritar și indispensabil în acest moment, în scopul diminuării efectelor negative ale actualei crize economice.

Prin urmare, o eventuală modificare a organizării teritoriale a României la nivelul NUTS II ar implica, în mod obligatoriu, și o revizuire *la nivel regional* a acestui cadru definit pentru gestionarea fondurilor structurale și de coeziune (respectiv, o revizuire a consiliilor și a agențiilor de dezvoltare regională).

Efectuarea unei revizuii interne din punct de vedere al regiunilor statistice poate să influențeze negativ cadrul intern menționat, cu riscurile financiare de rigoare, care ar fi amplificate prin incertitudinea legislativă ce s-ar crea, precum și prin scăderea capacității administrative de elaborare și implementare a proiectelor. Totodată, precizăm faptul că toate Programele Opționale Sectoriale (deja autorizate de către Comisia Europeană) au la bază structura organizatorică a celor opt regiuni.

Mai mult, în contextul promovării unui act normativ cu importanță semnificativă în acest domeniu, considerăm că trebuie analizate, împreună cu autoritățile competente (Ministerul Dezvoltării Regionale și Locuinței și agențiile de dezvoltare regională), costurile implicate de un asemenea demers (*evaluarea impactului*).

În consecință, modificarea actualei organizări teritoriale, sub aspect statistic, nu este oportună și nici necesară până la luarea unei decizii pe plan comunitar privind revizuirea *Regulamentului (CE) nr. 1059/2003*. De asemenea, măsura nu este recomandabilă în lipsa unei analize substanțiale asupra impactului acesteia.

6. Cu privire la textul inițiativei legislative facem următoarele mențiuni:

- nu este precizat dacă populația regiunilor de dezvoltare și a macroregiunilor propuse se încadrează între pragurile demografice precizate în alin. (2) al art. 3 din *Regulamentul nr.1059/2003 al Parlamentului European și al Consiliului privind instituirea unui nomenclator comun al unităților teritoriale de statistică (NUTS)*;

- în conformitate cu **alin. (1)** din noul **articol 6¹**, macroregiunile sunt create prin „*regruparea strict statistică*” a regiunilor (cele 16 regiuni nou create), nefiind însă precizate criteriile care au fost avute în vedere la efectuarea grupării statistice.

De asemenea, nu se poate constata dacă cele 16 regiuni de dezvoltare au o dimensiune comparabilă din punctul de vedere al populației.

În același timp, nu au fost avute în vedere circumstanțele istorice, culturale și geografice la propunerea de constituire a unităților neadministrative de nivel NUTS 1 (macroregiuni).

Astfel, se poate observa „*spargerea*” unor regiuni istorice. Ca exemplu, județele regiunii istorice Oltenia se regăsesc în două unități de nivel NUTS 1, județele Gorj și Vâlcea fiind „*despărțite*” de restul Olteniei (județele Olt, Dolj și Mehedinți), fiind în schimb alăturate județelor Argeș, Dâmbovița și Prahova;

- considerăm că **alin. (2)** al noului **art. 6¹**, care prevede că „*Macroregiunile constituie cadrul general pentru elaborarea și implementarea strategiilor de dezvoltare regională (...)*” nu este în concordanță cu prevederile celorlalte articole ale legii în vigoare. Menționăm, totodată, că, în conformitate cu art. 7 alin. (2) lit. a) din *Legea nr. 315/2004*, Consiliul pentru dezvoltare regională (constituit la nivelul fiecărei regiuni) are ca atribuție principală analizarea și aprobarea strategiei de dezvoltare regională. În context, nu este clar ce au avut în vedere inițiatorii prin noțiunea de „*cadru general*”, menționată anterior.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, **Guvernul nu susține adoptarea acestei propuneri legislative.**

Cu stimă,

Emil BOG

Domnului senator **Mircea Dan GEOANĂ**

Președintele Senatului